

Na osnovu člana 35, stav 1, tačka 1.1 Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj Banci Republike Kosova, kao i člana 8, stav 1. i 2, tačka 2.3 Zakona br. 04/L-155 o platnom sistemu, Odbor Centralne Banke Republike Kosova, na sastanku održanom 26. novembra 2013, usvojio je sledeću:

Uredbu o kliringu i funkcionisanju računa za poravnanje

Član 1.

Svrha

Svrha Uredbe o kliringu i funkcionisanju računa za poravnanje (u daljem tekstu "Uredba") je da definiše regulisanje postupaka unutrašnjih kliringa platnih naloga izdatih od strane banaka u vrednostima izraženim u EUR i operacijeračuna banaka za poravnanje u EUR držanih u Centralnoj Banci Kosova (CBK).

Član 2.

Definicije

1. Svi korišćeni izrazi u ovoj Uredbi imaju isto značenje kao izrazi definisani u Zakonu o CBK-u, u Zakonu o platnom sistemu, i onako kao što je definisano na sledeći način:

"Banka" podrazumeva subjekat definisan Zakonom br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finansijskim institucijama;

"Bankarski dan" podrazumeva jedan dan ili deo dana tokom kojeg je banka otvorena za prijem, obradu, transfer platnih naloga, kao i ostale isporuke vezane za transakcije plaćanja;

"Bilateralne bankarske isplate" podrazumevaju bankarsku isplatu drugoj banci;

"Bankarska isplata" podrazumeva isplatu između banke i CBK-a;

"Netoizacija" utvrđivanje neto potraživanja plaćanja ili utvrđivanje konačnih vrednosti neto otplatne obaveze potraživanja, između dva ili više učesnika u platnom sistemu;

"CBK" je Centralna banka Republike Kosova;

"Kliring" je proces transmisije, poravnanja, potvrđivanje instrukcija za transfer fondova ili hartija od vrednosti pre poravnanja i obuhvata netoizaciju instrukcija i stvaranje konačnih pozicija za poravnavanje;

"EUR" označava evro valutu;

"Instrukcija" podrazumeva pismenu preporuku izdatu od strane Centralne banke, koja ima opštu primenu i obavezna je u svojoj celosti i direktno se primenjuje;

"Platni nalog" podrazumeva bilo koju instrukciju od strane platioca ili primaoca za njegovu/njenu platnu instituciju, zahtevajući izvršenje platne transakcije;

"Platna transakcija" podrazumeva delovanje, pokrenuto bilo od strane platioca ili primaoca, o postavljanju, transferu ili podizanju sredstava, bez obzira na bilo koju određenu obavezu između platioca i primaoca;

"Račun za poravnanje" podrazumeva račun u EUR, otvoren i održavan od banke u CBK knjigama za poravnanje platnih transakcija;

"Poravnanje" podrazumeva akt izmirenja obaveza putem prenosa fondova, hartija od vrednosti ili drugih finansijskih instrumenata između dve ili više strana;

"Procesor treće strane" podrazumeva provajdera sredstva za komunikaciju platnih naloga u ime banaka;

"Datum važenja" podrazumeva bankarski dan na koji se realizuje platni nalog prema nalogu svog pošiljaoca;

Član 3.

Delokrug i primena

1. Kliring i poravnanje se vrši svaki radni dan na Kosovu za razmenu platnih naloga u vezi

isplate ili bilateralna bankarska plaćanja.

2. Kako bi učestvovala u kliringu i poravnanju, platni nalog će obezbediti transakciju isplate u ime klijenta ili učesničke banke. Platni nalog koji klijent dostavlja direktno procesoru treće strane, po nalogu njegove banke, ocenjuje se da bude platni nalog same banke primenjujući instrukcije klijenta.

3. Učesnici u kliringu i poravnanju su banke. Među-bankarska poravnanja kliringa se vrše u računima za poravnanje banaka koji se drže u CBK-u.

Član 4.

Platni nalozi

1. Platni nalog mora da sadrži konačni i bezuslovninalog za uplatu u EUR i da se ne podleže nikakvim ograničenjima, osim da može postati važeći na zatraženi dan u operativnom postupku. To mora da ispunizatražene kriterijume u operativnim postupcima i da se uputi banci ili CBK-u.

2. Podležući odredbama ove Uredbe, platni nalog koji ispunjava kriterijume iz stava 1. ovog člana će se izvršiti od strane CBK-a registrovanjem kao zaduženje ili kredit na računu za poravnanje. Svaki nalog koji ne ispunjava kriterijume iz stava 1. ovog člana, ili koji ne može da se obezbedi zbog nedovoljnih i netačnih podataka, neuspešne potvrde ili bilo kojeg drugog razloga, svaki platni nalog koji je greškom poslat, na osnovu jedinstvene šifre sortiranja treba da se vrati u banku koja ga je isporučila, da se izdvaja za ovu namenu od svake učesničke banke.

Član 5.

Otvaranje i održavanje računa za poravnanje

Svaka banka koja posluje na Kosovu koja učestvuje u unutrašnjem kliringu i poravnanju platnih naloga treba, da otvori i održi račun za poravnanje u knjigama CBK i treba da ima otvoren i funkcionalan račun prema utvrđenim uslovima od strane CBK-a.

Član 6.

Uplate na račun i isplate saračuna za poravnanje

1. Za svaku banku, sledeće uplate, svaka pokrenuta jednim platnim nalogom može biti na i sa računa za poravnanje:

Bankarska isplata

Bilateralne bankarske isplate

2. CBK neće debitovati račun za poravnanje ili dozvoliti podizanje gotovine sa računa za poravnanje, osim ako postoji dovoljan bilans za pokrivanje debitnog iznosa ili iznosa za podizanje.

3. Bankarska isplata, kao što je podizanje gotovine, će se odrediti od strane CBK-a naračun za poravnanje banke. Isplata saračuna za poravnanje u CBK, se vrši zapisivanjem debita na račun za poravnanje banke. Isplata saCBK-a na račun za poravnanje se vrši zapisivanjem kredita na račun za poravnanje banke.

4. Bilateralna bankarska isplata može se pokrenuti od platnog naloga izda tog CBK-u i naloga za debitiranje računa za poravnanje banke koja plaća i kreditira račun za poravnanje druge banke. Isplata se vrši zapisivanjem debita na račun za poravnanje banke koja plaća i kreditira račun za poravnanje druge banke.

5. Zapisani debit ili kreditna račun za poravnanje u skladu sa ovim delom postaje završen, neopoziv i konačan, nakon potvrde odstrane CBK-akoja ga šalje svakoj učesničkoj banci tokom bankarske naplate ili bilateralne bankarske naplate, najkasnije nakon što je završendnevni kliring, kao što je propisano u postupku rada.

6. Bez obzira na stav 7. ovog člana i člana 7, stav 2.2, debit za podizanje gotovine od bilo koje banke treba da se odmah registruje od CBK-a na račun za poravnanje te banke i istog trenutka postaje završena, neopoziva i konačna.

7. Za svaku transakciju isplata, poravnanje se finalizuje čim se neki debit ili kredit registrovan na račun za poravnanje neke banke, stranke u isplati, i poravnanje postaje završeno, nepovratno i neopozivo.

Član 7.

Obrađeni platni nalozi od strane CBK

1. Platni nalog koji nalaže CBK da naplati kao jednu isplatu ili bilateralnu bankarsku isplatu, neka banka može je dostaviti pojedinačno ili kao deo bilo koje grupe.

2. CBK će izvršiti svaki platni nalog koji joj se dostavlja:

2.1 samo od raspoloživih sredstava na bankovnom računu koji plaća , i

2.2 u bilo koje vreme pre kraja dnevnog kliringa, kao što je navedeno u radnom postupku, a jedan platni nalog sa datumom važenja, kao što je propisano u radnom postupku, mora se

izvršiti na dan važenja.

3. CBK za banku koja nema sredstava da plati platni nalog sa računa za poravnanje, će odbiti platni nalog ili će ga ubaciti u red i obavestiti o tome banku koja je to naložila. Platni nalog koji se ubacuje u red će biti izvršen od strane CBK po redu i bez upozorenja samo kada su sredstva sa računa za poravnanje banke koja plaća dostupna. CBK može odbiti ne izvršeni platni nalog u bilo koje vreme pre nego što se to izvrši i obaveštava banku koja je to naložila. Platni nalog banke koji nije izvršen niti odbijen u toku dana kliringa, po zakonu se suspenduje po zatvaranju dana kliringa, kao što je propisano u radnom postupku.

4. Tamo gde ne postoje dostupna sredstva za celu seriju platnih naloga, za potrebe prethodnog stava, CBK može da tretira svaki platni nalog kao deo te serije pošto je individualno preneseno postavlja ga za izvršenje kao naplata gotovine, čekanje u red ili odbijanje, u svakom delu koju ona vidi kao prikladniji.

5. Osim ako se odbije ili stavi na red čekanja od strane CBK-a kao što je navedeno u stavu 3. ovog člana, platni nalog banke koji je dostavljen u CBK je konačan i banka ne može da ga suspenduje. Za platni nalog koji čeka na red, suspenzija od banke koja je naručila je punosnažna, tek kada je predato CBK-u na način, vreme i postupak utvrđen od strane CBK-a, koja joj omogućava da deluje pre nego što se debituje račun za poravnanje banke.

6. CBK će odbijati svaki platni nalog koji nije propisno potvrđen, sadrži nedovoljno informacija za banku koja plaća, za platioca ili je u suprotnosti sa ovom Uredbom.

7. Platni nalog banke koji je suspendovan ili odbijen ne može da bude izvršen, osim ako banka ponovo dostavi kao novi platni nalog.

Član 8.

Uplate sa prioritetom

Bez obzira na član 6, stav 6. i član 7, stav 2.2, radni postupak može dozvoliti da banka koja pošalje platni nalog koji je predmet ove Uredbe, odredi isti kao "uplata sa prioritetom". U zavisnosti od dostupnosti i sredstava na računu banke koja plaća, CBK će nastojati da obradi ove "uplate sa prioritetom" nakon primanja platnih naloga za ovu namenu. CBK će odmah vršiti registraciju ishodnih debita ili kredita na račun za poravnanje i zbog ove činjenice obaveštava svaku učesničku banku sa jednom uplatom ili bilateralnom bankarskom uplatom, nakon čega registrovani debit ili kredit na račun za poravnanje postane završen, nepovratan i konačan.

Član 9.
Instrukcije

Izvršni Odbor CBK-a usvaja instrukcije u vezi radnih postupaka, uključujući i specifikacije za platne naloge, rasporede i postupke koji regulišu kliring i poravnanje.

Član 10.
Sprovođenje, popravne mere i kazne

Svako kršenje ove Uredbe će biti predmet kaznenih mera, kao što je definisano u Zakonu o Centralnoj Banci i Zakonu za platni sistem.

Član 11.
Ukidanje

Stupanjem na snagu ove Uredbe, ukida se Uredba XVIII o kliringu i funkcionisanju računa za poravnanje, usvojena 28. septembra 2000. i bilo koja druga uredba koja je u suprotnosti sa ovom uredbom.

Član 12.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu 1. januara 2014.

Predsednik Upravnog odbora Centralne banke Republike Kosova

Mejdi Bektashi